

hederne anholdes og dermed afskæres fra at deltage i mødet eller demonstrationen.

Hvis det nødvendige mistankegrundlag ikke er til stede, eller der ikke findes våben eller hærværksredskaber, vil politiet normalt ikke på dette tidspunkt kunne foretage (yderligere) indgreb over for de pågældende. Er betingelserne efter grundlovens § 79, 3. pkt., imidlertid opfyldt, vil politiet kunne forbyde den forsamling, som de pågældende er på vej for at deltage i. Fund af maskeringsudstyr hos de pågældende vil næppe i sig selv være tilstrækkeligt til, at der foreligger en sådan konkret fare for den offentlige fred, som efter § 79, 3. pkt. er en betingelse for at forbyde en forsamling. Og selv om det måtte være tilfældet, giver § 79, 3. pkt., kun adgang til at forbyde forsamlingen. Den giver ikke adgang til at tilbageholde de personer, der havde tænkt sig at deltage i den pågældende - nu forbudte - forsamling.

3.4.2. Indgreb over for maskerede personer, der deltager i en fredelig demonstration mv.

Over for personer, der deltager i en fredelig demonstration eller lignende, vil politiet på samme måde som ovenfor under pkt. 3.4.1. kunne foretage visitationer og efter omstændighederne anholdelser, hvis der over for de pågældende er (tilstrækkelig) mistanke om f.eks. ulovlig våbenbesiddelse eller forsøg på vold, hærværk eller overtrædelse af straffelovens § 134 a om grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted. Som eksempler kan nævnes besiddelse af køller, jernrør, brosten mv.

En maskering - eller besiddelse af genstande, der kan benyttes til maskering - vil derimod i almindelighed ikke i sig selv være tilstrækkeligt grundlag for en begrundet mistanke om strafbare forhold af den nævnte karakter.

Begås der i forbindelse med en i øvrigt fredelig demonstration strafbare forhold af enkeltpersoner, der deltager i eller følger med demonstrationen, vil der som nævnt kunne skrives ind med individuelle anholdelser. Som det fremgår af politiets redegørelse af 15. december 1999, vil dette i praksis kunne være vanskeligt, når en igangværende forsamling består af en blanding af fredelige demonstranter og »uromagere«, navnlig hvis identifikation af uromagerne vanskeliggøres af maskering.

Opløsning af demonstrationen som sådan vil kunne ske, hvis betingelserne i grundlovens § 79, 3. pkt., er opfyldt. Strafbare forhold begået af enkeltpersoner, der deltager i eller følger med demonstrationen, vil indgå i vurderingen af, om der er konkret fare for den offentlige fred. Er der i øvrigt kontrol over en fredelig

forsamling, vil enkeltpersoners lovovertrædelser, der klart falder uden for demonstrationen, normalt ikke kunne begrunde en opløsning af forsamlingen efter § 79, 3. pkt.

3.4.3. Indgreb over for maskerede personer, der deltager i uroligheder

Enkeltpersoner, der i forbindelse med demonstrationer eller uafhængigt heraf deltager i uroligheder i form af f.eks. vold eller hærværk, vil kunne anholdes og sigtes for disse lovovertrædelser. Maskering vil imidlertid kunne vanskeliggøre identifikationen af gerningsmændene og dermed mulighederne for at anholde de pågældende både i umiddelbar tilknytning til lovovertrædelsen (»på friske spor«) og efterfølgende.

Hvis en oprindeligt lovlig (fredelig) demonstration udvikler sig til opløb, dvs. går i opløsning på grund af uroligheder i form af volds- eller hærværkshandlinger, eller der er konkret og nærliggende fare for den offentlige fred, kan politiet opløse forsamlingen og anholde deltagerne i urolighederne for overtrædelse af straffelovens §§ 133, 134 eller 134 a, jf. nærmere pkt. 3.2. og 3.3. ovenfor. Kan enkeltpersoner identificeres som ansvarlige for vold eller hærværk, kan der endvidere straffes for disse forhold.

3.5. Den praktiske anvendelse og betydning af et maskeringsforbud

3.5.1. Indgreb over for personer, der er på vej til et bestemt sted for at deltage i et møde, en demonstration eller lignende

En kriminalisering af maskering og besiddelse af genstande, der kan anvendes hertil, vil indebære, at mistanke om overtrædelse af maskeringsforbudet vil kunne danne grundlag for visitation og ransagning, sml. pkt. 3.4.1. ovenfor.

Findes der sådanne beklædningsgenstande mv., eller er deltagerne allerede maskerede, kan beklædningsgenstandene beslaglægges, og deltagerne kan efter omstændighederne anholdes, og så længe de er anholdt, afskæres fra at deltage i mødet eller demonstrationen.

I overensstemmelse med det, der anføres i politiets redegørelse af 15. december 1999, vil et maskeringsforbud således gøre det vanskeligere for deltagere i demonstrationer eller uroligheder at møde frem maskeret. Et sådant forbud må antages dels at have en forebyggende virkning, og dels at gøre det lettere at strafforfølge eventuelle andre lovovertrædelser, når de pågældende ikke optræder maskeret.